

Door zijn uiterlijk is-ie alom bekend bij de gehandicaptenorganisatie Twentse Zorgcentra. 52 jaar is Gerard ten Brummelhuis er vrijwilliger. En toch werd zijn hulding vergeten. „Ik stond niet in het systeem”, zegt hij. „Een halve eeuw kwam niet eerder voor.” Hij lacht erom.

Josien Kodde
Overdinkel/Enschede

De chronische optimist met het hart op de juiste plek

Hij zit aan tafel bij 'pupil' Bert Nitert, een 63-jarige man met het syndroom van Down. Ten Brummelhuis stroopt de mouwen op. Twee armen vol tattoos komen tevoorschijn. Eén arm staat volledig in het teken van Afrika, een portret van Bob Marley, een tribal van een Afrikaanse stam, een afbeelding van het werelddeel zelf en de Lion of Zion.

Zijn familie vult deels zijn tweede arm. Namen van de kleindochters Eline en Iris en dochter Kim, daaronder het lieveheersbeestje als symbool tegen zinloos geweld en helemaal onderaan zonnestrallen met een blote vrouw.

Dat laatste is het internationale naturistensymbool, zegt Ten Brummelhuis. Hij is 45 jaar naturist en verbonden aan de naturistenvereniging Ostana in Enschede.

Carnavalssteek

Tegenover hem zit Bert Nitert. Ten Brummelhuis is al zestien jaar onbetaald begeleider van de gehandicapte man die weinig familiebezoek krijgt. Zo om de drie weken haalt de vrijwilliger hem op voor een gezellig uitje. Ze gaan naar de diertuin, een volksfeest, uit eten, op visite bij vriendin Jolanda op de LosserHof of ze kijken samen voetbal.

Favoriet is een wedstrijd PSV-Ajax. „Bert trekt dan zijn PSV-shirt aan, ik die van Ajax”, zegt Ten Brummelhuis. „De televisie gaat aan en dan gaat het dak eraf.” Hij lacht en laat een

filmpje op z'n mobiel zien. Bert komt springend en juichend van de bank, omdat PSV scoort. „In de ogen van Bert wint PSV altijd. Ook als ze niet winnen.”

Het is typerende logica voor mensen met het syndroom van Down. Ten Brummelhuis kijkt na inmiddels 52 jaar vrijwilligerswerk en 42 jaar in betaalde dienst bij de Twentse Zorgcentra nergens meer van op.

„Bert was carnavalsprins bij De Opkickers en moest na een jaar bij de intrede van zijn opvolger op het podium de ketting en steek inleveren. Maar dat weigerde hij en plein publiek. De spanning liep op en de presentator vroeg of er familie in de zaal was. Ik ging erheen, praatte vijf minuten op hem in. Daarna was er een soepele overdracht.”

Gestolen spullen

Zoals Bert zijn er veel meer bewoners van de LosserHof en 't Bouwhuis die weinig bezoek van familie krijgen. Ten Brummelhuis zag het toen hij in 1972 op 22-jarige aan de opleiding tot Z-verpleegkundige begon. Hij werd na een paar maanden vrijwilliger voor bewoonster Marie en begeleidde haar 41 jaar.

„Marie had humor, ze was een lief mens. Maar ze kon de kop verkeerd hebben staan. Ze jatte. Als ik thuis iets kwijt was, een bankpas bijvoorbeeld, en Marie was geweest, dan wist ik hoe laat het was. Ze verborg gestolen waar in haar kussensloop.” Ten Brummelhuis lacht.

Hij werkte veel met bewoners met gedragsproblemen. „Eén van hen zat een groot deel van

▲ Begeleider Gerard ten Brummelhuis (rechts) met Bert Nitert. Als Bert met PSV-shirt en Gerard in Ajaxtenue voetbal kijken is het huis soms te klein. „In Berts ogen wint PSV altijd.”

FOTO REINIER VAN WILLIGEN

“

Weet je dat ik nog nooit heb gerookt? Ik ben astmatisch

– Gerard ten Brummelhuis

de dag met zijn polsen vast aan de stoelleuning. Soms mocht hij even los en speelde met een luciferdoosje. Maar als hij dan met zijn handen hard op tafel of op de leuning sloeg, dan moest je snel zijn. Want had je hem niet op tijd weer vastgemaakt, dan brak-ie de tent af.”

„Meubilair vloog dan door de woning en hij eindigde in de isoleercel. Omdat hij zo'n woede-uitbarsting voelde aankomen sloeg hij letterlijk alarm met zijn handen. Door veranderde wetgeving mag personeel zulke bewoners niet meer vastzetten. Maar hij wilde het zelf, het bood hem veiligheid. Hij had zijn woedeaanval niet onder controle.”

Lief en leed delen

Ten Brummelhuis deelde lief en leed met gehandicapten waarvoor hij vrijwilliger was. Vaak fungeerde hij als plaatsvervangend familielid en was

bij uitvaarten en bij feesten. Vrolijke gebeurtenissen vierten gehandicapten graag met Nederlandstalige levensliederen, waaraan Ten Brummelhuis juist een hekel heeft. Al vijftig jaar is hij trouw aan zijn idool: Bob Marley. „Maar knetterharde metalrock hoor ik ook graag. Gierende gitaren, prachtig.”

Wiet en alcohol

Vanwege zijn uiterlijk wordt hem regelmatig gevraagd naar wiet of hasj. De Overdinkelnaar lacht en zegt: „Weet je dat ik nog nooit heb gerookt? Ik ben astmatisch én ik drink alleen 0 procent alcohol.” Op zijn T-shirt staat de titel van een nummer van Marley: *Everything's Gonna Be Alright*. Hij noemt zichzelf een chronisch optimist. Met het hart op de juiste plek.

„Mijn pleegvader overleed vorig jaar augustus. Toen ik daarna de eerste keer weer bij Bert op bezoek kwam en afscheid nam sloeg hij zijn arm om mij heen. 'Jij gaat niet dood hè', zei hij. Ik kon wel janken.” Bert luistert mee aan tafel en grijnst van oor tot oor. „Wij zijn gróóte vrienden”, zegt hij.

Na zijn vroegtijdig pensioen in 2014 vanwege longproblemen bleef Ten Brummelhuis actief als bewonersbegeleider en voor Boom TV van de Twentse Zorgcentra. De organisatie maakte haar vergissing bij de jubilarishuldiging later goed. Op een later tijdstip kreeg Ten Brummelhuis alsnog een beeld van de zorgcentra cadeau.